

یک‌شنبه ۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۲۸ شوال ۱۴۴۶ |

گزارش یک
زهرآلودی

مدیر کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو در گفت و گو با «جوان» معتقد است فقط تحصیلات معیار استخدام مسئولان فنی صنایع غذایی نیست

رفتار غیر مسئولانه در قبال مسئولان فنی!

مسئولان فنی صنایع غذایی برای سازمان غذا و دارو کار می‌کنند، اما حقوقشان را از صاحبان صنایع می‌گیرند و نمک‌گیر آنها می‌شوند

مسئولان فنی در حالی که باید برای سازمان غذا و دارو کار کنند، اما حقوقشان را از صاحبان صنایع و کارخانه‌ها می‌گیرند! به همین خاطر هم همیشه این نگرانی وجود دارد که مسئولان فنی این صنایع آنطور که باید دستشان برای نظارت بر فرآیند تولید محصولات و فرآورده‌های غذایی باز نباشد و به نوعی نمک‌گیر کارفرمایشان شوند. از این گذشته نگاهی به جارت انتخاب مسئولان فنی واحدهای صنایع غذایی که به تازگی از سوی سازمان غذا و دارو منتشر شده، شرایط استخدام به نحوی تغییر یافته که افرادی با رشته‌های غیرمرتبط نیز می‌توانند به عنوان مسئول فنی مشغول به کار شوند. این در حالی است که فارغ‌التحصیلان مهندسی صنایع غذایی معتقدند ورود متخصصانی از رشته‌های غیرمرتبط، مانند دامپزشکی، به این سمت نه تنها به کاهش کیفیت نظارت روی فرآورده‌های تولید منجر شده بلکه فرصت‌های شغلی و نظارتی فارغ‌التحصیلان رشته‌های صنایع غذایی را نیز محدود کرده‌است. مدیر کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو در پاسخ به این انتقاد، معتقد است برای صدور مجوز مسئول فنی، صرفاً عنوان مدرک دانشگاهی ملاک نیست و معیارهای دیگری هم دارد. همچنین که در خصوص نگرانی از تعارض منافع مسئولان فنی صنایع غذایی با صاحبان کارخانه‌ها و کارگاه‌ها تمهیداتی اندیشیده شده‌است.

■ ■ ■

ماجرای تقلب در صنایع غذایی یکی از چالش‌هایی است که کم و بیش همه با آن مواجه شده‌ایم. از عمل و چای گرفته تا زردچوبه و زعفران هیچ کدام از گزند متقلبان در امان نیستند. همچنان که نظارت بر روند تولید در صنایع غذایی و سلامت محصولاتی که بر سر سفره‌هایمان می‌آید، از موضوعات مهمی است که مسئولان فنی کارخانجات تولید این محصولات به نمایندگی از سازمان غذا و دارو آن را بر عهده دارند تا از منظر میزان نمک و شکر مجاز و مواد نگهدارنده مواد غذایی پایش صورت بگیرد. کمترین آسیب را برسانند با وجود این، اما این مسئولان فنی در استخدام صاحبان صنایع و حقوق‌گیر آنها هستند. موضوعی که موجب می‌شود نگرانی‌هایی بابت سلامت این صنایع شکل بگیرد. بزرگ‌تر از اینکه برای این شغل، رشته‌های تحصیلی گوناگونی استخدام می‌شوند؛ مهندسان صنایع غذایی که کار اصلی‌شان همین مسئول فنی کارخانجات و کارگاه‌های تولید محصولات غذایی است گرفته تا رشته‌هایی همچون دامپزشکی که لااقل در نگاه نخست چندان مرتبط به نظر نمی‌رسد. همین

گزارش ۲
مسئلاگرندنی

بحران خاموش آموزش با فاصله گرفتن مردان از دانشگاه!

فقط ۳۷ درصد از متقاضیان کنکور امسال مرد هستند

در چند سال اخیر، کنکور شاهد تغییری آرام، اما متعادل در ترکیب داوطلبان بوده‌است: تغییری که امسال نیز ادامه داشته‌است. طبق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور، ۶۲ درصد از شرکت‌کنندگان زن و تنها ۳۷ درصد مرد هستند. این روند (افزایش متقاضیان زن برای ورود به دانشگاه)، دیگر یک تغییر مقطعی نیست، بلکه بازتابی از تحولات عمیق‌تر در جامعه است.

■ ■ ■

سال‌ها قبل، دانشگاه، مقصدی مسلم برای جوانان بود، به مرور زمان اما، بسیاری از مردان، مسیر دیگری را انتخاب کردند. مسیری کوتاه‌تر، سریع‌تر و مطمئن‌تر برای کسب درآمد؛ راهی که شاید بدون مدرک دانشگاهی، آینده‌ای امن‌تر برایشان رقم بزند. در مقابل، زنان همچنان دانشگاه را فرصتی برای پیشرفت، استقلال و موقعیت اجتماعی بهتر می‌بینند. اما این روند چه پیامدهایی دارد؟ آیا فاصله گرفتن مردان از دانشگاه، تنها یک انتخاب فردی است، یا نشانه‌ای از بحران خاموش آموزش که در حال شکل‌گیری است؟ اگر این مسیر ادامه پیدا کند، چه تأثیری بر بازار کار، ازدواج و ساختار اجتماعی خواهد داشت؟ این تغییر آرام اما مهم، سوالات بسیاری را پیش روی جامعه قرار داده؛ سوالاتی که پاسخ آنها شاید آینده‌ای متفاوت برای آموزش، اقتصاد و حتی روابط خانوادگی رقم بزند.

روندی که تثبیت شد

در پنج سال اخیر، حضور زنان در آزمون سراسری پیوسته افزایش یافته و در مقابل، مردان کمتر از گذشته به دانشگاه تمایل نشان می‌دهند. آمارهای منتشرشده از سازمان سنجش آموزش کشور نشان می‌دهد که ترکیب داوطلبان در سال‌های اخیر بدین شرح بوده‌است: «کنکور ۱۴۰۴: ۶۳ درصد زن، ۳۷ درصد مرد، کنکور ۱۴۰۳: ۶۳ درصد زن، ۳۷ درصد مرد، کنکور ۱۴۰۲: ۶۱ درصد زن، ۳۹ درصد مرد، کنکور ۱۴۰۰: ۵۹ درصد زن، ۴۱ درصد مرد.»

شاید در ابتدا، این آمار و ارقام، یک تغییر مقطعی

جامعه
سرویس اجتماعی ۶۰-۸۸۵۲۳

عرفان خوشگو/ايسنا

غذایی، آرایشی و بهداشتی و معاونت غذا و دارو ناظر بر شرکت (انبار شرکت)، تأیید مصرف و عرضه اقلام وارداتی براساس ضوابط و مستندات سازمان غذا و دارو، انجام کنترل کیفیت محصول در سطح عرضه (PMS) و ارائه گزارش آن به وزارت بهداشت به‌طور مستمر از جمله مواردی است که مسئولیت آن با مسئول فنی است و در در می‌آیند و در عمل رابط میان شرکت با کارخانه و سازمان غذا و دارو هستند. وظایف مسئول هم فهرست بلندبالایی را در بر می‌گیرد که نظارت بر شرایط فنی و بهداشتی کارخانجات تولیدی خارج از کشور به منظور واردات، تضمین سلامت و کیفیت محصول تا پایان تاریخ انقضا و پاس‌خوگی در برابر مراجع بهداشتی و قانون در صورت بروز مشکلات بهداشتی، سلامتی و کیفی محصول، اعمال نظارت‌های پیش‌بینی شده در آیین‌نامه‌های مربوطه، نظارت بر شرایط فنی و بهداشتی انبار و حمل‌ونقل، مسئول اجرای جمع‌آوری محصولات توزیع‌شده مرجوعی با نظارت بر امحا یا مرجوع کردن آنها و ارائه گزارش به اداره کل نظارت و ارزیابی فرآورده‌های

غذایی

بخشی دیگر از معضلاتی که در حوزه مسئولان فنی

تحصیل دیگر نه اولویت است، نه پول‌ساز

تحصیل دیگر نه اولویت است، نه پول‌ساز

فقط ۳۷ درصد از متقاضیان کنکور امسال مرد هستند

داشت؟ کاهش تعداد مردان دانشگاهی، یک پیامد مستقیم و قابل‌پیش‌بینی دارد؛ تفاوت سطح تحصیلات میان زنان و مردان و تأثیر آن بر ازدواج. در سال‌های اخیر، میانگین سن ازدواج افزایش یافته و بسیاری از جوانان به دلیل مشکلات اقتصادی، ازدواج را به تعویق انداخته‌اند. حالا تصور کنید که در آینده، دختران تحصیل‌کرده با چالش‌هایی در انتخاب همسر

روزنامه جوان | شماره ۲۲۸۹

محتوای چسارت انتخاب مسئولان فنی که پس از سال‌ها هنوز از سوی سازمان غذا و دارو تغییر چندانی نکرده‌است، اجازه می‌دهد افرادی که تخصص کافی در زمینه صنعت غذا ندارند، مجوز مسئولیت‌های فنی را دریافت کنند. در نگاه صنایع غذایی خوانده‌ها، ورود متخصصانی از رشته‌های غیرمرتبط، مانند دامپزشکی، به این سمت نه تنها به کاهش کیفیت نظارت روی فرآورده‌های تولید منجر شده، بلکه فرصت‌های شغلی و نظارتی فارغ‌التحصیلان رشته‌های صنایع غذایی را نیز محدود کرده‌است. آنها از مسئولان می‌خواهند با بازنگری اصولی در قوانین و مقررات استخدام، این مسئولیت را صرفاً به فارغ‌التحصیلان مرتبط با علوم و فناوری‌های غذایی واگذار کنند.

دکتر عبدالعظیم بهفر، مدیر کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو با بیان اینکه تأمین سلامت جامعه اولویت قطعی این مجموعه است، درباره دلایل صدور مجوز برای برخی رشته‌های غیرصنایع غذایی در جایگاه مسئول فنی به «جوان» می‌گوید: «برای صدور مجوز مسئول فنی، صرفاً عنوان مدرک دانشگاهی ملاک نیست. سازمان بر اساس نیاز مدانی، ساختار دروس دانشگاهی و سابقه فعالیت رشته‌ای تصمیم‌گیری می‌کند. به همین دلیل در کنار فارغ‌التحصیلان صنایع غذایی، برخی رشته‌های مرتبط مانند دامپزشکی نیز در فهرست واجدان شرایط قرار گرفته‌اند.»

طبق تأکید وی مسئول فنی باید توانایی علمی، مهارت اجرایی و شناخت کافی از الزامات بهداشتی و استانداردهای تولید را داشته باشد. ارزیابی صلاحیت این افراد از طریق دوره‌های آموزشی، مصاحبه‌های تخصصی و بررسی سوابق انجام می‌شود. بهفر با اشاره به انتقادهایی که درباره وابستگی شغلی مسئولان فنی به کارفرمایان مطرح می‌شود هم اینگونه توضیح می‌دهد: «بله این نگرانی وجود دارد و سازمان برای کاهش آن اقدامات متعددی انجام داده‌است. از جمله این اقدامات می‌توان به راه‌اندازی سامانه‌های گزارش‌دهی، تنذید بازرس‌های دوره‌ای، نظارت بر ثبت عملکرد در سامانه TTAC و طراحی ساختارهای نظارتی مستقل اشاره کرد.»

به گفته وی ارتقای جایگاه مسئولان فنی، بخشی از برنامه کلان اصلاح نظام تضمین کیفیت در صنایع کارشناسان و متخصصان مربوطه است، اما با شرایط غذایی کشور است. سازمان غذا و دارو در تلاش است متعبد در رشته‌های صنایع غذایی نمی‌توانند به خوبی نظارتی و استفاده از فناوری‌های نوین، نظارت اثربخش‌تری بر عملکرد این افراد داشته‌باشد.

محمدصادق عبداللہی

بلای آبلوموفیسم

بر جان نظام آموزش وپرورش

رمان آبلوموف اثر ایوان گنچارف را خوانده‌اید؟ آبلوموف در سال ۱۸۵۹ از ذهن خلاق گنچارف بر کاغذ ثبت شده و نقدی است به ملاکان و اشراف قرن ۱۹ روسیه که در ناز و نعمت بزرگ شده‌اند و در ایام جوانی و میانسالی نیز به جای هر کاری، روزگار را با تن‌پروری، تن‌آسایی و رویبافی می‌گذرانند و هر زحمتی در زندگی را در صورتی که آرامش‌شان را ولو ذره‌ای خدشه بیندازد، نفی می‌کنند. در داستان المانی نامی به اسم آندره ایوانوویچ شوتلنس پیدا می‌شود و نام این بیماری را آبلوموفیسم می‌گذار. این بیماری، روح ملاکان روس را چنان در برمی‌گیرد که آنها را در جوانی زنده به گور می‌کند و همه اموال و دارایی‌هایشان را با زنگ‌بازی دیوان‌سالاران کاغذبان، قانونی به باد هوا می‌دهد و حتی چنان بلایی بر سرشان می‌آورد که عشق‌شان نیز از آنها فرار می‌کند.

حالا گویا این بیماری مسری بوده و به جان حکمرانی نظام آموزش وپرورش در ایران نیز، فارغ از این دولت و آن دولت، افتاده‌است! مهم‌ترین گواه این امر، وضعیت کیفیت و عدالت آموزشی است که به حال نزار افتاده، اما همچنان متولیان امر در رویبافی‌های بلندپروازانه و کاشتن بذرها نظریه‌پردازی‌هایی هستند که در خاک بی‌ثبات مدیریتی و عمرهای شش‌ماهه و یک‌ساله و نهایتاً دوساله به جوانه هم نمی‌رسند و از بس که این خاک، بذر سبز نشده دیده و شخم خورده، این تصور باطل را برای عده‌ای ایجاد کرده که دیگر حاصلخیزی ندارد و از همین رو به خود اجازه داده‌اند که ایده «مرگ مدرسه» را طرح کنند.

در حالی که این تنها یک بیماری است و درد لاعلاج هم نیست و کافی است مسئولان و متخصصان به جزئیات آن آگاه شوند و در پی چاره‌جویی باشند، به شکل اختصار سه ویژگی مهم مشترک میان آبلوموف و نظام حکمرانی آموزشی کشور را بیان می‌کنم بلکه مدواؤ شود:

۱) تعلل در تصمیم‌گیری: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آبلوموف این است که برای کوچک‌ترین تصمیماتی مانند رفتن به یک مهمانی یا سر زدن به دهات پدری و سر کششی به املاکش، هفته‌ها و ماه‌ها وقت می‌خواهد تا در سکون خودش دراز بکشد و فکر کند و در آخر هم آنقدر این فکر کردن به طول می‌انجامد که از تصمیم منصرف می‌شود یا شرایطی ایجاد می‌شود که باز باید یک سال دیگر برای آن فکر کند! این ویژگی دقیقاً در نظام تصمیم‌گیری آموزش و پرورش ما موجود است، به نوعی که بدیهی‌ترین تصمیمات نیز به پنهان‌هایی همچون کارشناسی و تفکر بیشتر، ساعت‌ها و سال‌ها معطل نشست‌ها و جلسات می‌شوند و آخر هم مسئولان امر عوض می‌شوند یا پیشنهادات دیگری از راه می‌رسند که آنها هم نیازمند طی همین روال هستند و قبلی‌ها تعیین تکلیف نشده، جلسات پیشنهادات بعدی آغاز می‌شود!

۲) رویاپردازی به‌جای اقدام عملی: از دیگر ویژگی‌های آبلوموف رویاپردازی به جای اقدام عملی است. ملک پدری او که تمام دارایی‌اش است، به‌مشکل خورده و سال به سال در آمدش کاهش می‌یابد و از همان درآمد نیز بخشی توسط حقه‌بازانه چاول می‌شود؛ آبلوموف اما به جای آنکه کمر همت ببندد و حضورا بیرون تا کار ملک را سامان دهد، سال‌ها در فکر تهیه نقشه و طرحی جدید است که تا آخر نیز به سرانجام نمی‌رسد. این نیز متأسفانه در آموزش و پرورش ما دیده می‌شود که معده‌اعمال از رسانه‌های نوظهور، هوش مصنوعی، مدارس بین‌الملل و تحولات نسلی موجب شده‌است کیفیت نظام آموزش و پرورش ما فافت کند و انگیزه‌ها به آن کاهش یابد، اما ما به‌جای اقدامی عملی برای حل مسائل و برداشتن اقدامات اجرایی طرح محوری‌مان (سند تحول بنیادین) دائماً در حلال طراحی‌های جدیدی هستیم که نبود ثبات مدیریت حتی نمی‌گذارد این طراحی‌ها به اتمام برسد!

۳) عدم تناسب نظام آموزش عالی با واقعیت آموزش وپرورش: آبلوموف رمان گنچارف دارای تحصیلات دانشگاهی است، اما از آنجا که این تحصیلات هیچ ارتباطی با نظام دیوان‌سالاری ندارد، عملاً آنچه آموخته به کارش نمی‌آید. او باید به جای همه‌ای تحصیلات دوره‌ای نامه‌نگاری و گزارش‌نویسی بپردازد تا بتواند در نظام اداری مشغول کار شود و چون این کار برایش سنگین است پس قید کار در نظام اداری را می‌زند و آن را به افرادی می‌سپارد که بی‌تحصیلات اما متخصص در امورات دیوان‌سالارانه هستند. صد تأثیرات منفی که نظام آموزش عالی ما نیز امروز در اکثریت رشته‌های مرتبط با تعلیم و تربیت نسبتی با مسائل واقعی آموزش وپرورش ندارد و در نتیجه دانش آموخته‌های آن در اکثر اوقات نمی‌توانند حتی در رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها نیز گرهی از مشکلات بکشایند.

از این اشتراکات می‌توان به موارد دیگری نیز اشاره کرد، مصادیقی عینی نیز از هر یک در ذهن نگارنده وجود دارد، اما مهم این است که هر چه زودتر تا پیش‌بینی «مرگ مدرسه» درست از کار در نیامده و همچون آبلوموف تمام دارایی، شوق و هسنی را با رویاپردازی و تعلل از دست نداده‌ام، فکری برای این بیماری کنیم؛ البته مشروط به آنکه باز فکر مداورا را سال‌ها به تأخیر نیندازیم و برای این امر نیز جلسه پشت جلسه نگذاریم!

ایران انحصار امریکارا در نانوداروی سرطان شکست

پژوهشگران ایرانی با بومی‌سازی فناوری پیشرفته «نانورادیودارو» موفق به شکستن انحصار امریکا در تولید داروی تشخیص سرطان شدند. پژوهشگران ایرانی با بومی‌سازی فناوری پیشرفته «نانورادیودارو» موفق به شکستن انحصار امریکا در تولید داروی تشخیص سرطان شدند. این دستاورد که با نام «چیمنانوسپت» شناخته می‌شود، امکان شناسایی دقیق تومورها را در کمتر از ۱۵ دقیقه و با دقت بیش از ۹۵ درصد فراهم می‌کند.

سرطان به‌مثابه دشمنی خاموش، در سایه‌های بدن رشد می‌کند، اما روش‌های مرسوم تشخیصی نظیر نمونه‌برداری تهاجمی و انتظار دو تا هفت روزه برای پاسخ پاتولوژی، گاه کارآمدی لازم را ندارند. «چیمنانوسپت» به عنوان یک ردیاب نانومقیاس، با حرکت در مسیرهای سیستم لنفاوی (با عرض ۱۰۰ نانومتر) و جذب توسط گیرنده‌های تومور، محل دقیق ضایعه سرطانی را آشکار می‌سازد.

کلید اثربخشی این دارو در ابعاد نانومتری آن (زیر ۱۰۰ نانومتر) نهفته است، اما دستیابی به این اندازه، چالش اصلی تولید بود. محققان کشور با انجام بیش از ۳۰۰۰ آزمون آزمایشگاهی از جمله ۲۵۰ تحلیل «جی‌بی‌سی» (GPC) برای تعیین جرم پلیمرها، موفق به مهندسی فرآیند تولید شدند. تا پیش از این، بیماران برای استفاده از این فناوری مجبور به پرداخت هزاران دلار در مراکز خارجی بودند، اما اکنون هزینه خدمات مرتبط (شامل اسکن سیستم لنفاوی در ترکیب) از ۳ هزار دلار به یک‌دهم تا یک‌پنجم قیمت جهانی کاهش یافته‌است.

این دارو که با همکاری سازمان انرژی اتمی و استفاده از «تکنسیوم-99m» (ایزوتوپ تولیدی داخل) توسعه یافته، هم‌اکنون مراحل پایانی مطالعات بالینی را می‌گذراند. مسئولان، در صورت تکمیل موفقیت‌آمیز تحقیقات، «چیمنانوسپت» از اوایل سال ۱۴۰۵ به صورت انبوه در مراکز درمانی کشور توزیع خواهد شد.

هر چند کاهش چشمگیر هزینه‌ها محقق شده، اما قیمت‌گذاری دقیق دارو منوط به تأیید نهایی مطالعات بالینی توسط مراجع قانونی است. این نوآوری ایرانی، افق جدیدی در تشخیص سریع و کم‌هزینه سرطان گشوده و امید هزاران بیمار را برای دسترسی به فناوری‌های پیشرفته بدون وابستگی به خارج زنده نگه داشته‌است.